

niedziela, 16.05.2021

## (Nie)poprawny niebiański optymizm

Przeżywamy okres wielkanocny, w którym celebруем zmartwychwstanie Chrystusa. 40 dni po swoim zmartwychwstaniu Pan Jezus wstąpił do nieba, stąd też w niedzielę po czterdziestym dniu okresu wielkanocnego, który przypada w czwartek, świętujemy Niedzielę Wniebowstąpienia Pańskiego. Wielkanoc to więc taki czas, który otwiera nas na nadzieje eschatologiczne, ostateczne – zmartwychwstanie Chrystusa jest gwarantem naszego zmartwychwstania, zaś wniebowstąpienie umocnieniem naszej nadziei na udział w królestwie niebiańskim.

Wyrazem eschatologicznych nadziei pierwszych chrześcijan był tzw. millenaryzm. Jest to pogląd pierwszych Ojców Kościoła, według którego na końcu czasów nastąpią dwa zmartwychwstania. Po pierwszym zmartwychwstaniu miałoby nadejść tysiącletnie królowanie Chrystusa na ziemi wraz ze sprawiedliwymi, powołanymi do udziału w nim. Okres tysiąca lat od łacińskiego słowa mille – tysiąc, określa się jako millennium, zaś pogląd o nadejściu mesjańskiego milenium na ziemi to millenaryzm, bądź też z języka greckiego, od słowa chilia – tysiąc, chiliazm. Po tysiącletnim królestwie Chrystusa i sprawiedliwych na ziemi miałoby nadejść drugie i ostateczne zmartwychwstanie, a wraz z nim koniec naszego materialnego świata w tej formie, w jakiej go znamy. Przy tym drugim zmartwychwstaniu doszłoby zapewne do jakiejś radykalnej transformacji materii, polegającej na jej przeobróżeniu bądź uduchowieniu, tak że nastałoby królestwo już nie widzialne, już nie zmysłowe, ale królestwo duchowe i niebiańskie.

Skąd taki pogląd o dwuetapowości realizacji królestwa Bożego? Oczywiście z Pisma świętego. W Apokalipsie św. Jana 20,4-6 czytamy:

(...) i ujrzałem dusze świętych dla świadectwa Jezusa i dla Słowa Bożego, i tych, którzy pokłonu nie oddali Bestii ani jej obrazowi i nie wzięli sobie znamienia na czoło ani na rękę. Ożyli oni i tysiąc lat królowali z Chrystusem. A nie ożyli inni ze zmarłych, aż tysiąc lat się skończyło. To jest pierwsze zmartwychwstanie. Błogosławiony i święty, kto ma udział w pierwszym zmartwychwstaniu: nad tymi nie ma władzy śmierć druga, lecz będą kapłanami Boga i Chrystusa i będą z Nim królować tysiąc lat.

Pierwsi Ojcowie Kościoła ten passus Apokalipsy interpretowali dosłownie. Wiara w nadejście millennium królowania Chrystusa na ziemi wynikała także z pragnienia sprawiedliwości i przekonania, że ta nastanie. Ponieważ wielu chrześcijan cierpiało na tej ziemi, konkretnie, fizycznie, czy to poprzez męczeństwo czy też poprzez „białe męczeństwo”, a więc surową ascezę, wydawało się sprawiedliwe, aby na tej samej ziemi, już w innych warunkach, pod panowaniem Chrystusa, odebrali swoją nagrodę. Ojcowie Kościoła wyobrażali sobie to millennium jako czas sielanki, błogiego pokoju i odpoczynku – szabatu, luksusu, doskonałego zoptymalizowania możliwości naszego materialnego świata. Realizują się w nim obietnice o ziemi mlekiem i miodem płynącej, a także... strumieniami wina. Drzewa wydają owoce na potęgę, przekraczając wszelkie limity i wyobrażenia. Św. Ireneusz z Lyonu pisze: Nadejdą dni, w których zrodzą się winne latorośle, z których każda będzie miała dziesięć tysięcy gałęzi, (...)a każdy owoc, gdy się go wycisnie – dwadzieścia pięć miar wina.

Millenaryzm był do końca II wieku dominującym poglądem na temat spraw ostatecznych! Głosili go najważniejsi autorzy tej epoki: Papiasz z Hierapolis, anonimowy autor Listu Barnaby, św. Justyn Męczennik, św. Ireneusz z Lyonu, Tertulian. Św. Justyn pisze nawet: Otóż ja i wszyscy chrześcijanie zupełnie prawowierni, my wierzymy, że nastąpi i ciała zmartwychwstanie, i tysiąclecie w Jerozolimie.

W połowie III wieku millenaryzm przestaje być w Kościele dominującym poglądem na życie wieczne. Jest postrzegany jako „niepoprawny” i zarazem pozostaje świadectwem „niepoprawnego optymizmu” pierwszych Ojców Kościoła w spojrzeniu na sprawy ostateczne. Ahhh..., a byłoby tak pięknie załapać się do tego millenijnego królestwa Chrystusa – luksus, wygoda, jedzenie i picie w obfitości – zapewne bez tycia.

Ks. Marek Szynkowski

[siteorigin\_widget class="WP\_Widget\_Media\_Image"][/siteorigin\_widget]Wykorzystano grafikę użytkownika Michelle Raponi z Pixabay: